

BÁO CÁO

Thực trạng cung ứng dịch vụ công chứng, đấu giá tài sản, trợ giúp pháp lý và đề xuất định hướng quy hoạch đơn vị sự nghiệp trực thuộc Sở Tư pháp tỉnh Ninh Thuận

Thực hiện Công văn số 3177/BTP-TCCB ngày 21/8/2019 của Bộ Tư pháp về việc báo cáo thực trạng và đề xuất định hướng quy hoạch mạng lưới đơn vị sự nghiệp, Sở Tư pháp báo cáo cụ thể như sau:

I. Thực trạng cung ứng dịch vụ công chứng, chứng thực, đấu giá tài sản, trợ giúp pháp lý

1. Kết quả hoạt động công chứng, chứng thực, đấu giá tài sản, trợ giúp pháp lý

1.1 Kết quả công việc đã thực hiện

a) Số lượng công việc thực tế đã giải quyết (*Phụ lục số 01*):

- Số lượng việc do đơn vị sự nghiệp thực hiện:

+ Trung tâm Dịch vụ đấu giá tài sản: năm 2016 giải quyết 203; năm 2017: giải quyết 118 cuộc; năm 2018: giải quyết 187 cuộc.

+ Phòng Công chứng số 1: năm 2016 đã giải quyết 10.229; năm 2017 đã giải quyết 15.559 việc; năm 2018 đã giải quyết 22.069 việc.

+ Trung tâm Trợ giúp pháp lý: năm 2016 giải quyết 450 vụ việc; năm 2017 giải quyết 427 vụ việc; năm 2018 giải quyết 214 vụ việc.

- Số lượng việc do tổ chức ngoài công lập thực hiện:

+ Các tổ chức hành nghề đấu giá: năm 2016 giải quyết 37 cuộc; năm 2017 giải quyết 26 cuộc; năm 2018 giải quyết 515 cuộc.

+ Các tổ chức hành nghề công chứng: năm 2016 giải quyết 14.903 việc; năm 2017 giải quyết 37.255 việc; năm 2018 giải quyết 54.618 việc.

b) Chất lượng đạt được:

- Trung tâm dịch vụ đấu giá tài sản và các tổ chức hành nghề đấu giá thực hiện việc tổ chức đấu giá tài sản theo đúng quy định của pháp luật về đấu giá tài sản, đáp ứng yêu cầu của người có tài sản đấu giá.

- Phòng Công chứng số 1 và các tổ chức hành nghề công chứng luôn được các cá nhân, tổ chức tín nhiệm và tin cậy, tạo được niềm tin cho các hoạt động dân sự trên địa bàn tỉnh.

- Các vụ việc trợ giúp pháp lý do các Trợ giúp viên pháp lý của Trung tâm trợ giúp pháp lý thực hiện đảm bảo đáp ứng yêu cầu của người dân tại địa phương, không có trường hợp nào bị kiến nghị, khiếu nại, tố cáo hành vi của người thực hiện trợ giúp pháp lý trong quá trình tham gia giải quyết vụ việc.

c) Đánh giá mức độ đáp ứng của từng dịch vụ:

- Dịch vụ đấu giá đáp ứng đầy đủ dịch vụ đấu giá tài sản theo yêu cầu của người có tài sản đảm bảo đúng quy định của pháp luật về đấu giá tài sản.

- Dịch vụ công chứng rất tốt kể cả số lượng và chất lượng, năm sau đều cao hơn năm trước.

- Thông qua hoạt động trợ giúp pháp lý, nhận thức của các cơ quan, tổ chức và người dân về mục tiêu, vị trí, vai trò, ý nghĩa của pháp luật được nâng lên; trợ giúp pháp lý đang trở thành địa chỉ tin cậy để người dân tìm đến, tiếp cận và sử dụng pháp luật để bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp khi có vướng mắc hoặc muốn tìm hiểu về pháp luật, là chỗ dựa về mặt pháp lý cho các cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan khi giải quyết vụ việc của công dân. Trợ giúp pháp lý đã và đang có tác động tích cực đến chất lượng thực thi công vụ, hoàn thiện hệ thống pháp luật, áp dụng pháp luật, góp phần quan trọng vào công cuộc cải cách tư pháp, cải cách hành chính, xây dựng nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do Nhân dân, vì nhân dân. Trợ giúp pháp lý luôn gắn với cơ sở, hướng về cơ sở, được tổ chức thực hiện lồng ghép trong các chương trình, dự án, chính sách giảm nghèo, đền ơn, đáp nghĩa, an sinh xã hội, chính sách dân vận, dân tộc để gắn với tăng trưởng kinh tế với thực hiện dân chủ bảo đảm công bằng xã hội; đặc biệt ưu tiên vùng nông thôn, vùng sâu, vùng xa, vùng có điều kiện kinh tế-xã hội đặc biệt khó khăn, vùng đồng bằng dân tộc thiểu số và miền núi, đáp ứng đầy đủ nhu cầu giúp đỡ pháp luật của Nhân dân.

1.2 Thực trạng tổ chức, nhân sự cung cấp dịch vụ trên địa bàn

a) Số lượng tổ chức hành nghề (*Phụ lục 2*)

- Đơn vị sự nghiệp công lập:

+ Trong năm 2016, năm 2017, năm 2018 bao gồm 01 đơn vị sự nghiệp công lập (Trung tâm Dịch vụ đấu giá tài sản).

+ Trong năm 2016, năm 2017, năm 2018 bao gồm 01 đơn vị sự nghiệp công lập (Phòng Công chứng số 1).

- Đơn vị sự nghiệp ngoài công lập:

+ Trong năm 2016, năm 2017, năm 2018 bao gồm 13 tổ chức hành nghề đấu giá.

+ Trong năm 2016, năm 2017, năm 2018 bao gồm 16 tổ chức hành nghề công chứng.

b) Số lượng người hành nghề trong từng lĩnh vực (*Phụ lục 3*)

- Đơn vị sự nghiệp công lập:

+ Trong năm 2016, năm 2017, năm 2018 Trung tâm Dịch vụ đấu giá tài sản hiện có 03 đấu giá viên.

+ Trong năm 2016, năm 2017, năm 2018 Phòng Công chứng số 1 hiện có 03 công chứng viên.

+ Trợ giúp viên pháp lý của Trung tâm Trợ giúp pháp lý như sau: năm 2016 có 12 trợ giúp viên pháp lý, năm 2017 có 12 trợ giúp viên pháp lý, năm 2018 có 08 trợ giúp viên pháp lý.

- Tổ chức hành nghề ngoài công lập:

+ Trong năm 2016, năm 2017, năm 2018 các tổ chức hành nghề đấu giá hiện có 12 đấu giá viên.

+ Trong năm 2016, năm 2017, năm 2018 các tổ chức hành nghề công chứng hiện có 27 công chứng viên.

1.3 Doanh thu và trích nộp ngân sách nhà nước (*Phụ lục 4*)

- Đơn vị sự nghiệp công lập:

+ Đấu giá tài sản: năm 2016 thu 368.665.555 đồng, nộp ngân sách 81.547.495 đồng; năm 2017 thu 374.019.305 đồng, nộp ngân sách 143.188.189 đồng; năm 2018 thu 598.649.261 đồng, nộp ngân sách 239.459.704 đồng.

+ Công chứng: năm 2016 thu 1.458.755.000 đồng, nộp ngân sách 729.367.500 đồng; năm 2017 thu 1.959.161.000 đồng, nộp ngân sách 489.790.250 đồng; năm 2018 thu 2.498.837.000 đồng, nộp ngân sách 624.709.250 đồng.

- Tổ chức ngoài công lập:

+ Đấu giá tài sản: năm 2016 thu 39.657.561.000 đồng, nộp ngân sách 26.608.000 đồng; năm 2017 thu 22.853.942.027 đồng, nộp ngân sách 9.109.916 đồng; năm 2018 thu 80.081.187.939 đồng, nộp ngân sách 48.274.089.

+ Công chứng: năm 2016 thu 2.467.712.000 đồng, nộp 235.716.000 đồng; năm 2017 thu 2.814.301.313 đồng, nộp ngân sách 326.276.884 đồng; năm 2018 thu 4.269.245.540 đồng, nộp ngân sách 412.314.510 đồng.

1.4 Tình hình tự chủ tài chính của các đơn vị sự nghiệp công lập (*Phụ lục 5*):

- Trong giai đoạn 2016-2018: Trung tâm dịch vụ đấu giá tài sản tự chủ một phần chi thường xuyên.

- Phòng công chứng số 1: 2016 tự chủ một phần chi thường xuyên; 2017-2018 tự chủ chi thường xuyên.

2. Tồn tại, hạn chế và nguyên nhân:

2.1 Công chứng, chứng thực:

- Tồn tại, hạn chế: đối với đơn vị sự nghiệp công lập hiện nay một số công việc trong hoạt động thế chấp tại các ngân hàng thì đa phần là do các tổ chức tín dụng đều đưa hồ sơ đến các tổ chức hành nghề công chứng,

- Nguyên nhân: các tổ chức hành nghề công chứng có trích lại tỷ lệ hoa hồng.

2.2 Đấu giá tài sản:

- Tồn tại, hạn chế: đối với đơn vị sự nghiệp công lập thực hiện Hợp đồng ủy quyền đấu giá một số đơn vị chậm thanh toán chi phí đấu giá tài sản (đặc biệt là tài sản tịch thu sung quỹ nhà nước của các đơn vị cấp huyện, quyền sử dụng đất). Định giá tài sản của người có tài sản đấu giá chưa sát và phù hợp với thực tế dẫn đến một số hợp đồng không khả thi do không có người đăng ký tham gia đấu giá, dẫn đến giảm giá nhiều lần (đặc biệt là tài sản thi hành án). Tỷ lệ đấu giá thành thấp (do giá khởi điểm cao), chênh lệch giữa giá bán so với giá khởi điểm không nhiều dẫn đến Thù lao dịch vụ đấu giá tài sản thấp.

- Nguyên nhân: Trong những năm qua, tình hình thu phí của Trung tâm có chiều hướng giảm, nguyên nhân là có sự cạnh tranh của các doanh nghiệp đấu giá làm phân chia nguồn thu. Do đó, số thu của Trung tâm bị giảm xuống trong khi đó còn phải trích nộp 30% vào ngân sách nhà nước, nộp thuế GTGT 5%, thuế TNDN 5%, để lại đơn vị 60%, trong đó phải trích để lại 40% cải cách tiền lương và chi được sử dụng chi cho hoạt động thường xuyên trong 60% (của 60% để lại) để trang trải cho hoạt động của Trung tâm.

2.3 Trợ giúp pháp lý:

- Tồn tại, hạn chế:

+ Nhận thức về vị trí, vai trò, ý nghĩa của công tác trợ giúp pháp lý trong một bộ phận cán bộ, công chức, viên chức tại một số cơ quan, đơn vị chưa thực sự sâu sắc, đầy đủ, nên hình ảnh của dịch vụ trợ giúp pháp lý chưa thực sự lan tỏa sâu rộng trong cộng đồng. Công tác phối hợp của các cơ quan, tổ chức có liên quan có lúc, có nơi còn chưa chặt chẽ, vẫn coi trợ giúp pháp lý là nhiệm vụ của riêng Trung tâm trợ giúp pháp lý, chưa biết giải thích quyền được trợ giúp pháp lý và giới thiệu công dân thuộc diện đến Trung tâm.

+ Công tác truyền thông về trợ giúp pháp lý trên các phương tiện thông tin đại chúng từng bước được chú trọng, tuy nhiên còn hạn chế, chưa thực sự phong phú, sâu rộng, chưa xây dựng được chuyên mục, chuyên đề riêng về TGPL, các tiểu phẩm, phóng sự về TGPL chưa thường xuyên. Địa phương không có ngân sách để hỗ trợ cho hoạt động xây dựng, phát chuyên trang, chuyên mục về trợ giúp

pháp lý bằng tiếng Việt, tiếng dân tộc trên Đài Truyền thanh xã theo Quyết định số 32/2016/QĐ-TTg.

+ Hiện nay trên địa bàn tỉnh có 15 xã nghèo, 04 xã bãi ngang ven biển và 77 thôn đặc biệt khó khăn thuộc diện được hưởng chính sách TGPL miễn phí của Nhà nước. Theo quy định phải đảm bảo được thực hiện truyền thông về cơ sở ít nhất 01 đợt/xã,thôn/năm. Tuy nhiên, nguồn ngân sách địa phương cấp cho hoạt động này còn thấp (10.000.000đ/năm) chỉ đảm bảo thực hiện trung bình khoảng 05 đơn vị xã, thôn/năm.

+ Trung tâm trợ giúp pháp lý nhà nước là đơn vị sự nghiệp không có thu, công chức, viên chức làm việc tại Trung tâm không được hưởng phụ cấp công vụ 25% như công chức, trong khi đó lĩnh vực trợ giúp pháp lý sâu rộng trên tất cả các lĩnh vực trừ kinh doanh thương mại cho đối tượng thuộc diện được trợ giúp pháp lý trên địa bàn toàn tỉnh (gần 50% dân số theo Báo cáo số 1906/BC-STP ngày 19/9/2018 kết quả rà soát, thống kê người thuộc diện được trợ giúp pháp lý theo quy định của Luật Trợ giúp pháp lý năm 2017), do đó đời sống cũng như điều kiện phát triển của người làm công tác trợ giúp pháp lý còn nhiều khó khăn.

- Nguyên nhân:

+ Thủ trưởng một số cơ quan tiến hành tổ tụng chưa thực sự sâu sát, quyết liệt trong việc quán triệt, chỉ đạo cán bộ cấp dưới thực hiện nhiệm vụ phối hợp giải thích, thông báo, thông tin về trợ giúp pháp lý cho bị can, bị cáo, nguyên đơn dân sự, bị đơn dân sự, người có quyền, nghĩa vụ liên quan theo quy định tại Thông tư liên tịch số 10/2018/TTLT-BTP-BCA-BQP-BTC-TANDTC-VKSNDTC quy định về phối hợp thực hiện trợ giúp pháp lý trong hoạt động tố tụng, do đó còn nhiều trường hợp bỏ sót đối tượng nhất là trong các vụ án dân sự, hành chính.

+ Không có nguồn kinh phí để tổ chức tập huấn, bồi dưỡng về kiến thức trợ giúp pháp lý cho cán bộ, công chức, viên chức làm việc tại các cơ quan nhà nước, trong khi đó nhiệm vụ chuyên ngành nhiều, do đó trong quá trình xử lý, giải quyết vụ việc liên quan đến công dân chưa biết giải thích quyền được trợ giúp pháp lý và giới thiệu họ đến Trung tâm để được hỗ trợ về mặt pháp luật.

+ Diện người được trợ giúp pháp lý đa số là nghèo, cận nghèo, chưa thành niên, dân tộc thiểu số, khuyết tật tâm thần nên trình độ dân trí thấp, nhận thức pháp luật hạn chế, tâm lý còn e ngại, thụ động, chưa chủ động tìm hiểu pháp luật, quy định về quyền và nghĩa vụ, thủ tục yêu cầu trợ giúp pháp lý.

II. Định hướng quy hoạch đơn vị sự nghiệp công lập

1. Định hướng chung

a) Quan điểm:

- Quy hoạch mạng lưới đơn vị sự nghiệp công lập thuộc Sở Tư pháp trên địa bàn tỉnh Ninh Thuận đến năm 2020, định hướng đến năm 2030 phải tuân thủ và

phù hợp yêu cầu về đổi mới cơ chế hoạt động của các đơn vị sự nghiệp công lập theo quan điểm, chủ trương của Đảng, quy định của Nhà nước.

- Thống nhất đồng bộ và phân bổ hợp lý giữa các lĩnh vực, phù hợp với yêu cầu phát triển của Sở, ngành và phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh.

- Sử dụng hiệu quả nguồn lực của Nhà nước, tăng cường thực hiện tự chủ của các đơn vị sự nghiệp, đẩy mạnh xã hội hóa dịch vụ công, tiếp tục củng cố đầu tư cơ sở vật chất các hoạt động dịch vụ sự nghiệp công, đồng thời thực hiện các chính sách thúc đẩy xã hội hóa nhằm thu hút tối đa nguồn lực xã hội tham gia phát triển các dịch vụ sự nghiệp công.

- Sắp xếp, kiện toàn bộ máy tinh gọn, đồng bộ, thống nhất để nâng cao hiệu quả hoạt động, đảm bảo tính đặc thù của từng lĩnh vực, có tính kế thừa, phát huy tối đa cơ sở vật chất kỹ thuật và đội ngũ viên chức hiện có.

- Đẩy mạnh chuyển đổi cơ chế hoạt động của các đơn vị sự nghiệp công theo hướng tự chủ, tự chịu trách nhiệm về thực hiện nhiệm vụ, tài chính, nhân sự.

- Quy hoạch mang tính mở, có sự cập nhật, điều chỉnh phù hợp với tình hình thực tế trong từng thời kỳ.

b) Mục tiêu:

- Bố trí hợp lý nguồn lực ngân sách nhà nước dành cho hoạt động dịch vụ sự nghiệp công: đảm bảo bộ máy tinh gọn, đồng bộ, tạo đột phá trong quản lý, từng bước xóa bỏ sự can thiệp và bao cấp của Nhà nước đối với hoạt động của đơn vị sự nghiệp, nâng cao chất lượng dịch vụ sự nghiệp công.

- Tăng cường phân cấp và thực hiện trao quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm cao hơn cho các đơn vị sự nghiệp công lập đồng bộ cả về tổ chức thực hiện nhiệm vụ, nhân lực tài chính, có tính chất đặc điểm từng loại hình đơn vị, khả năng nhu cầu thị trường và trình độ quản lý nhằm thúc đẩy các đơn vị sự nghiệp công phát triển lành mạnh, bền vững.

- Nâng cao số lượng, chất lượng dịch vụ công, đáp ứng tốt nhu cầu của các tổ chức, cá nhân.

- Về mạng lưới các đơn vị sự nghiệp: Rà soát, sắp xếp, kiện toàn các đơn vị sự nghiệp đảm bảo phù hợp với danh mục dịch vụ sự nghiệp công của Ngành; đảm bảo tinh gọn, đồng bộ, thống nhất; thực hiện tách bạch chức năng quản lý nhà nước và chức năng cung cấp dịch vụ công.

- Đẩy nhanh tiến trình thực hiện tự chủ và thực hiện xã hội hóa đối với các đơn vị sự nghiệp công lập thuộc lĩnh vực Tư pháp.

2. Định hướng sự phát triển của hoạt động công chứng, đấu giá tài sản, trợ giúp pháp lý (đính kèm theo Quyết định số 879/QĐ-UBND)

Ngày 31/5/2019, Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Ninh Thuận ban hành Quyết định số 879/QĐ-UBND về phê duyệt Quy hoạch mạng lưới các đơn vị sự nghiệp công lập thuộc Sở Tư pháp tỉnh Ninh Thuận, trong đó:

- Sắp xếp các đơn vị sự nghiệp công lập:

+ Năm 2020: Giải thể đơn vị sự nghiệp Trung tâm Dịch vụ đấu giá tài sản theo Chương trình hành động số 181-CTr/TU, ngày 21 tháng 02 năm 2018 của Tỉnh ủy Ninh Thuận thực hiện Nghị quyết số 19-NQ/TW, ngày 25 tháng 10 năm 2017 của Ban Chấp hành Trung ương khóa XII về tiếp tục đổi mới hệ thống tổ chức và quản lý, nâng cao chất lượng và hiệu quả hoạt động của các đơn vị sự nghiệp công lập.

+ Giai đoạn 2021- 2030: Giữ ổn định 02 đơn vị sự nghiệp là Phòng Công chứng số 1 và Trung tâm Trợ giúp pháp lý Nhà nước. Tiếp tục củng cố tổ chức và phát triển chuyên môn nghiệp vụ; đẩy mạnh việc giao quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm về thực hiện nhiệm vụ, tài chính, nhân sự. Phấn đấu đến năm 2030 Phòng Công Chứng số 1 đủ điều kiện chuyển đổi sang mô hình doanh nghiệp theo quy định.

- Về cơ chế tài chính:

+ Giai đoạn 2020-2025: Đơn vị tự đảm bảo chi thường xuyên: Phòng Công chứng số 1; đơn vị do nhà nước đảm bảo chi thường xuyên: Trung tâm Trợ giúp pháp lý Nhà nước. Năm 2020: Giải thể Trung tâm Dịch vụ đấu giá tài sản.

+ Giai đoạn 2025-2030: Giữ ổn định 02 đơn vị sự nghiệp như giai đoạn 2020-2025. Phấn đấu đến năm 2030, Phòng Công chứng số 1 đủ điều kiện chuyển đổi sang mô hình doanh nghiệp theo quy định.

Trên đây là báo cáo thực trạng cung ứng dịch vụ công chứng, đấu giá tài sản, trợ giúp pháp lý và đề xuất định hướng quy hoạch đơn vị sự nghiệp trực thuộc Sở Tư pháp tỉnh Ninh Thuận./.

Nơi nhận:

- Bộ Tư pháp;
- Vụ Tổ chức Cán bộ - BTP;
- Giám đốc Sở;
- Lưu: VT, TTr. N

GIÁM ĐỐC

Đào Trọng Định

